

Universitätsbibliothek Paderborn

**De Variis Generibvs, Cavsis, Atqve Exitv Perseqvvtionvm,
Qvas pij hoc in mundo peregrinantes patiuntur**

Lens, Jean de

Lovanii, 1578

Hoc persequutionis genus ab ipsis Apostolorum coepisse temporibus. Cap.
24.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30324

honorat, ne episcopi sint: Ecclesiæ tecta struit, ut fidem destruat: te in verbis, te in ore circumfert; & omnia omnino agit ne tu vt Deus, ita pater esse credaris. Ac nonnullis interiectis ipsum alloquens atq; increpans Constantium: Tu, inquit, omnium crudelissime damno maiore in nobis & veniam minore desceuis: subrepis nomine blandimenti: occidis specie religionis, impietatem peragis: Christi fidem, Christi mendax prædicator extinguis: non relinquis saltem miseris excusationes, vt æterno iudici suo pœnas & aliquas lanctorum corporum præferat cicatrices, vt infirmitas defendat necessitatem. Scelestissime mortalium omnia persecutio-
nis mala ita temperas, vt excludas & in peccato veniam, &c in confessione martyrium.

*Hoc persecutionis genus ab ipsis Apostolorum cœpisse
temporibus. CAPUT XXIIII.*

AT fortè rarior hæc fuit tam periculosa persecu-
tio: imò verò frequentissima, quæ omnem Ecclesiæ Christianæ etatem affixerit: erant enim & Apo-
stolorum temporibus, qui speciem pietatis præseferrent,
virtutem eius abnegarent: qui domos penetrabant, & ca-
ptiuas ducebant mulierculas oneratas peccatis, homines
corrupti mente & circa fidem reprobi, quorum insipietiam
omnibus aliquando Paulus aiebat fore manifestam: erant
tum Hymenæus & Philetus, qui à veritate exciderant, asse-
2. Timoib. 3.
rentes resurrectionem esse iam factam: & quorundam fi-
dem subuerterant, cum eorum sermo vt cancer serperet, oc-
cultisque verborum mortibus, incautis lethale virus infun-
deret. Erant illi qui repulsa bona conscientia, circa fidem
nausagium fecerant, quos tradidit Sathanæ, vt discant non
blasphemare. Multi quoq; erant, maximè de circuncisione,
inobedientes, vaniloqui seductores, quos redargui dicit
oportere, quod vniuersas domos subuerterent, docentes quæ
non oportet turpis luci gratia. Iam tum reperiebantur qui
Iesum soluerent, & hominem duntaxat esse Christum, præ-
dicarent. Cum Simone Mago Petrus, cum Hebione & Ce-
rintho Ioannes confixit. Fuit & illa, cuius Apocalypsis me-
minit, Nicolitarum doctrina; qui se Nicolaum, vnum ex
illis, qui cum Stephano constituti sunt diaconi, authorem
habere iactabat. Sed & scire se Paulus affirmabat suum post
1. Timoib. 1.
ad Titum 1.

G disces-

DE VARIIS PIORVM

Acto. 20.

2. Ioan. 1.

discessum ingressuros esse lupos rapaces, non parcentes gre-
gi : multosque seductores B. Ioannes Apostolus etiam tum
exiisse dicit in mundum . Et quænam obscurio fidei pars,
progressu temporum non est ab heresisbus oppugnata? Et
enim veritatis inimicus diabolus , à primis exorsus nostræ
professionis articulis , de uno Deo atq; uno rerum omnium
inuisibili principio, maxima statim grauissimaq; bella susci-
tauit. Similatque enim homines Christiani, suam aperte fi-
dēm profiteri , & quæ diuinitus acceperant , palam quoque
cæteros docere, cœpissent, breueque illud verbuni, Credo in
vnum Deum Patrem omnipotentē creatorēm celi & terre,
omnium iam in ore credentium versaretur , prodierunt ē
scholis philosophorū, varijs argutijs instructi homines im-
pij : qui prima religionis Christianæ semina, iam recens ho-
minum cordibus mandata , quasi fluminum inundatione,
obruere conarentur. Videbat enim diabolus, hominum ani-
mis à prophano idolorum cultū iam abstractis, sicut
se facere, hac quidem in parte, posse facilius, atque radio-
res adhuc Christi discipulos, iam primum salutis iter ingre-
sos, offusa eiusmodi errorum caligine, à proposiō fine salu-
tis abducere . Itaque se illi tum ministros ac satellites præ-
buere Simon Magus , Menander, Saturninus, Valentinus,
Marcion, Cerdon, Gnostici , Patriiani, Seueriani , Mani-
chæus, Seleuchus cæterique eiusdem ordinis pietatis hostes:
quorum eiusmodi erant impia & fabulosa commenta, vt ef-
fectori omnium Deo aut quædam creatæ subtraherent, eo-
rumque procreationem non illi, sed angelis seu occultis qui-
busdam potestatibus assignarent : aut cum mala quædam
esse suapte natura, ab ijs insulsissimè crederentur, duo rerum
principia duosque deos alterum bonum , malum alterum,
& vnum lucis, alium tenebrarum esse configerent. Et quis
sine ingenti nausea prosequatur quas isti fabulas, siue de na-
tura rerum atque principijs, siue de seculis varijs, magna in-
ter se concertatione texuerunt ? Diuersis enim fidei corru-
ptionibus, unoquoque seorsim scisma componēte, proprias
illi sectas , propriosque habuere sectatores ; diuersisque in
partes fratrum scindentes unitatem, per doctrinæ corrupte-
lam, castum ecclesiæ cubile macularunt. Verum cùm eius in-
crementa atque progressus, non modò his artibus non im-
pedirentur, sed fugatis discussisq; tenebris, illustrior se ipsaq;
constan-

constantior, in vnius Dei omnium effectoris ac moderato-
ris cognitione, in dies euaderet; secundam est oppugnatio-
nem aggressus: atque alterum pietatis fundamentum, quod
vnius Dei hominumque mediatoris fide cōtinetur, sub ipsa
nihilominus eiusdem professione demoliri conatus est: quæ
quidem oppugnatio priore periculosior grauiorque videri
iure debuit, quod iam hostis difficillimus in rebus, minus
aperta fronte se proderet. Siquidem præter nomē Christianum,
vnius Dei principiique professione & pleniore confes-
sione iam testus, minus multis formidandus apparuit. Hoc
illi in prælio fidelem operam præstiterunt Arrius, Sabellius,
Apollinaris, Photinus, Pelagius, Nestorius, Eutices: per
quos aut filio Dei Christo cum Patre æqualitas, aut naturæ *Vide Leonē*
humanæ integritas detrahebatur. Aut personarum in uno *Serm. 8.* de
mediatore discretio, aut naturarū confusio statuebatur, aut *natiuitate*
certè Dominicæ mortis violabatur sacramentum, cuius vir- *Domini,* &
tus ad recuperandam iustitiam non necessaria diceretur. Et *Serm. 4.*
enim Arrius quidem gradus quosdam in Deo constituens,
minoremq; afferens patrem filium, Christum nobis, sine vera
diuinitate reliquit. Sabellius cùm inextricabili errore con- *De Sabellio*
fusus, vnicam in Deo personam esse ex naturæ vnitate colli- *quiddam* est
geret, patrem quoque naturam humanam suscepisse, in eaq; *apud Euse-*
passum esse constituit. Photinus Pauli Zamosateni sequu- *bium lib. 7.*
tus amentiam, nihil aliud esse Christum quam hominē præ- *eccles. bift.*
dicauit. Nec verò Nestorius ab hoc perniciose recessit er- *cap. 5.*
rore, qui sola nominis communicatione, Mariæ filium cen-
suit Dei filium appellandum: & eam quam Dei matrem
tota semper Ecclesia creditit Christotocon nō Theotocón
oportere nuncupari. Apollinaris in Christo diuinitatem ag-
noscens, integrum passus non est hominis in eodem reman-
nere naturam. Quippe assumpta carne aut animā, aut certè
mentem defuisse, quod eius vicem abundè suppleret ipsa di-
uinitas. Eutices noui sacrilegij prophanus assertor, vnitio-
nem quidem confessus est duarum in Christo naturarum;
sed ipsa vnitio id dixit esse etum, vt ex durabus vna rema-
neret, nullo modo alterius existente substātia, quæ sanè fieri,
nisi aut consumptio aut separatione, non posset. Pelagius
superbo errore, naturæ afferens sanitatem, gratię Christi in
eius morte præparatam respuit medicinam: dumque paruu-
lorum nascentium negat sub diabolo captiuitatem, eorum

G ij

Christum

DE VARIIS PIORVM

Christum non credit esse redemptorem . Alij phantasticum non verum Christo corpus tribuerunt , vereque passum & mortuum esse negauerunt . Alij docuere Christum non nostræ corpus habuisse substantiæ , sed ab elementis superioribus subtilioribusq; sumptum esse , ac mundo redditum , cum post resurgens sine corpore in cælum ascendit . His igitur tam varijs errorebus , oppugnata est catholica de Christo fides : his fascinati multi , suam in perniciem acti sunt præpitæ : his prædo grassabundus , per Christianum orbem circumvolans , captiuos abduxit multos ac perdidit . Cæterum &c tertiam nihilominus nostræ professionis partem inuasit hostis acerrimus , ac de ipsa ecclesia mouere grauissimas lites cœpit , vt dum hic offundit tenebras , errores quo scung; velet introducat liberius . Et Donatistas quidem iam olim , ad oppugnationem rei huius impulerat : quorum aduersus ecclesiam castra communita , per annos complures , Africam occuparunt . Sed hac ætate præcipue , varius est ac multiplex hostis exortus : cuius id agitur omni conatu , vt quænam , & ubi sit Christi ecclesia , domusque Dei , in qua nos oporteat conuersari , nesciatur . Itaque salutis humanæ , veræque pie-tatis perpetuus hostis diabolus , omnia molimina contra familiæ Christi versans , cùm eam externis persequutionibus oppugnasset , non destitit eandem malignis quibusdam viris seductoribusque repertis , intestinis bellis quare : vt fraudulenti , fallacesque homines , simulato tantum nomine Christianæ religionis induo , si quos fidelium persuasionis lux fraudibus deciperet , mortiferis errorum laqueis implicatos , perderent . Atque hoc genere persequutionis , maximas tandem , vbique locorum , ecclesiæ ruinas dedit , orbem vniuersum labefactauit , florentissimas ecclesiæ , varijs foedatas erroribus , Antichristo possidendas tradidit . Namq; tanquam actis cuniculis , nomine Christiano , molimina sua & conatus occultans , tandem ipsum propè subuertit noimen atque calcauit ; Qui mundum perfidia corruptit , prætextu Christianismi , effecit is tandem , vt nec Christianus vellet mūdus , magna ex parte , nominari . Deplorabat hoc Dominus per Prophetam , cùm diceret : Pastores multi demoliti sunt vi-nem meam , conculcauerunt partem meam , dederunt por-tionem meam desiderabilem in desertum solitudinis : pos-serunt eam in dissipationem , luxitq; super me , desolatione desolata

Hierem. 12.

desolata est omnis terra : quia non est qui recognitet corde .
 Pastores enim intelligit Propheta multos , quales esse in po-
 pulo Christiano , beatus Iacobus nolebat , cum scriberet :
Nolite plures magistri fieri , fratres mei , scientes quoniam *Iacobi 3.*
maiis iudicium sumitis . Magistri enim plures tunc sunt ,
cum diuersa atque inter se aduersa sentiunt ; cum verò idip-
sum dicunt omnes , & verum dicunt , ab unius magistri sen-
tentia non recedunt . Illi multi sunt , quia distracti atq; diuisi:
in catholica verò , unus prædicatur pastor : quia per adhæ-
rentes ac subiectos vni multos , vnitas fidei cōseruatur . Illo-
rūm igitur studijs ac pernicioſis erroribus , exufflatur fides ,
corrumpitur religio : pars domini , quæ in hominibus est
concultatur , & quæ ex deserto frugifera floridaque facta
erat , rursum in solitudinem , hoc est , vastum & sterile , atque
incultum horridumque domicilium , redigitur . In quo dra-
cones alta pace requiescant , & errorum vitiorumque spinæ
ac vepres , nemine reſecante , cuncta operiant . Ac , ni fallor , de
veteribus ymbbris , quiddam simile reperio , si ex quarto Re-
gum libro repeatam , quēadmodum abductis in captiuitatem
Israelitis , gentes variæ , Samaritanis vrbibus occupatis , & *4. Regū 87.*
dominum se colere profitebantur , & tamen vnaquaq; pro-
priuna quem sibi fixerat , colebat Deum . Sic enim corrupto
& proſligato Christianismo , varij tanquam dīj proprij , in-
tradicuntur errores : quibus tamen colere se Christum , qui
eos ſectantur , confidenter prædicant : sed tam falso pro-
fecto , quam se illi dominum colere , in ſua deorum varie-
tate credebant .

*Propinquante mundi fine hæretorum & ſcismaticorum
 atque apostatarum persequitiones crebrefſcere .*

C A P V T X X V .

ITaque persequitionis hoc genus , quod ab ipsis Ecclesiæ
 incunabulis coepit , nō modò temporum lapsu ſopitum
 non est , verū etiā creuit magis magisque , ut que po-
 steriora , eadem deteriora quoque & periculosiora tempora
 videantur , hoc nimirum A poſt . ipſe præuidebat , cum dice-
 ret : Erunt in nouissimis diebus tempora periculosa , & re- *1. Timoth. 4.*
 cedent quidā à fide . Et beatus Petrus Dominici paſtor ou-
 lis : Fuerūt verò & pseudoprophetæ , inquit , in populo , ſicut
 & in vobis erunt magistri mendaces , qui introducent ſectas *2. Pet. 2.*

G iij perdi-